

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgávudagar: týsdag, hósdag og leygardag

Lýsingar skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi kl. 10 dagin fyrri útgávudagin

Útgevandi:
P/f Sosialurin
Ábyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller
Fyrirskotsstjóri:
Krisjan Dahl
Bláðfólk:
Høgni Djurhuus
Randi Jacobsen
Dagney Joensen
Uppseting:
P/f Sosialurin
Prent:
P/f Pressan 1981

Okkum tørvar ein alipolitikk

NÚ um dagarnar fór so nýggja Aliráðið til arbeiðis. Hetta ráðið avloysir Alinevndina sum undanfarna landsstýrið setti. Umboðanin í hesum nýggja ráðnum er eisini nakað ørvísi enn í uppløystu nevndini.

VIÐ hesum Aliráðnum hevur nýggja landsstýrið sett sær sum mál at hava betri eftirlit og stýring við alivinnuni. Hetta er helst rætta leiðin at ganga. Nú fáa vit so at siggja, hvat landsstýrið og Aliráðið eru før fyri, nú tað í vissan mun er talan um at umsita ein politikk, sum longu tað undanfarna landsstýrið hevur lagt.

ALIVINNAN er enn nýggj her hjá okkum. Hóast framtíðarvæðingar siggja bjartar út, so er umráðandi, at vit ikki seta fót fyrri okkum sjálvum av verum ovfarakæti um at gera millióningar eftir fáum árum.

TAD er ógvuliga umráðandi, at myndugleikarnir og peningastovnar vísa alingini ans og eru fúsir at geva hesi nýggju vinnu liviumstøður. Men tað er eins umráðandi, at landsins myndugleikar fylgja við og stýra gongdini, soleiðis, at ikki tilvildin ræður.

TÍ alivinnan er sera viðbrekin. Her er jú talan um at stúgva sera kostnaðarmiklan fisk saman á einum sera litlum øki. Tess fleiri alistøðir koma, tess størri er vandin fyri, at tær mongu alistøðirnar kunnu ávirka hvørja aðra eitt nú við sjúkum.

ALIRÁÐIÐ verður forlongdi armur landsstýrisins og skal tað hava fingurin á pulsinum alla staðni og til alla tíð. Tað taka vit fult út undir við.

MEN eitt er at hava eitt ráð, sum skal koma við til mælum og uppskotum um ymisk alivíðurskifti. Eitt annað er at reka ein miðvísan alipolitikk. Tað verður so upp til tey fólk, sum munda verandi landsstýri og meirlutan á löggingi.

HETTA landsstýrið er nýtt og tí kunnu vit ikki krevja alt ov nógv longu nú. Men vit sóknast eftir einum alipolitikki. Hesum sóknadust vit eisini eftir undir fráfarna landsstýri, men tá høvdu vit í veruleikanum ongan alimálaráðherra — eiheldur nakran alipolitikk. Tá valdaði bert tilvildin.

EIN alipolitikkur eigur at vera í tráð við stevnuna hjá teimum flokkum, sum mynda leiðsluna í landsstýrinum. Og her koma alt fyrri eitt spurningar fram í ljósið, sum politikarnir eru noyðdir at taka støðu til.

oddagrein

HVØRJI skulu tey fólk vera, sum í allari framtíð sleppa at hava »ognarrættine« til okkara firðir og sund. Skulu tað einans vera tey fólkini í samfelagnum, sum longu frammanundan eru mógandi og eiga nógvan kapital! Ella skal ein alipolitikkur slóða rás fyrri øðrum fólki — arbeiðsmönnum og arbeiðskvinnum eisini, sum ikki eiga stóran kapital, men sum harafturimóti eiga bæði hendur og skil fyrri at byggja nakað upp.

ALIMÁLARÁÐHARRIN visir í grein í blaðnum í dag á, at hann er kritiseraður fyrri at hava sagt, at alibrúkini skulu verða avmarkað í stødd, so fleiri sleppa at ala heldur enn nøkur fá. Tað eru eisini tey, sum halda, at tað er líkamlikt, hvør alir, bert henda vinnan gevur nakað av sær til samfelagið, so er gott.

TAD meta vit ikki vera rætt. Tvørturímóti eigur politikurin at vera júst tann, at so nógv sum gjørligt sleppa fram, at firðirnar ikki vera ogn hjá øðrum fáum peningafólki ella virkjum, sum frammanundan eru væl fyrri. Við hesum er ikki sagt, at eldhugin hjá hesum fólki fyrri at seta nakað í gongd skal steðgast. Við hesum verður sagt, at tað ikki eigur at vera tann uppspari kapitalurin, sum er avgerandi fyrri, hvør skal ogn sær virðini og eiga rættindini til okkara firðir og sund í allari framtíð.

JÚST við at avmarka brúkini leggur landsstýrið lunnar undir ein alipolitikk, sum í longdini verður teimum nógvu og tí samfelagnum, sum m.a. javnaðarflokkurin stendur inni fyrri, at gagni.

TAD eiga at leggja saklig og objektiv argument aftanfyrri øll givin alivíð. Her hoyrir vinar- og kenningarpolitikkur als ikki heima, tí talan er jú um at býta út Føroya firðir og sund og víkir til nøkur at umsita í framtíðini.

DØMI eru um, at undanfarna landsstýrið saman við framstandandi politikarum í tí samgonguni setti øll princip, sum táverandi Alinevndin hevði at ganga eftir, úr gildi, bert fyrri at kunna geva øðrum av sínum egnu loyvi til aling. Tað eigur ikki at endurtaka seg. Alipolitikkurin eigur ikki at gera mun á teimum ymsu umskjaringum, antin teir hoyra til henda ella handa flokkin.

jamú

Sjónvarpið og pallborðsfundurin um smábarna-familjur og barnaansing

Tað var heldur enn ikki hugstoytt at siggja sjónvarpssendingina frá pallborðsfundinum í Norðurlandahúsinum um barnaansing.

Tey ið vóru á fundinum og hoyrdu tey fimm innleggini munnu hava ilt við at skilja, hvørjum grundarlagi sjónvarpið hevur valt út frá, tá tey hava kutaði í upptøkuna.

Fyrri tað fyrsta fingur vit alt orðaskvaldríð hjá Niels Paula Danielsen ikki minni enn tvær ferðir at hoyra, møn ið einki hevði við evnið fyrri fundin at gera. N. P. D. og Poul Michelsen vóru fullkomiliga

ófyrireikaðir, men fyltu tað mesta av senditíðini. Hinir 3 pallborðsluttakarnir vóru harafturimóti vælfyreikaðir, men vóru minst at hoyra í sendingini. T.d. helt Sigrun Samuelson eitt útmærkað innlegg har nógvir spurningar í samband við evnið vóru settir í perspektiv. Hvi var hennara innlegg koyrt niður í næstan einki? Hevði tað kanska ov nógv við evnið at gera? Var tað kanska ov beinrakið og hvassorðað? Og hvørja orsök hevur sjónvarpið til at taka sær tykni av tí?

Hanus Andreassen

segði eisini nógva framúrskarandi gott. Tað kom slett ikki við í sendingini. Alt í alt var illa valt, og tí gav sendingin eina aldeilis skeiva mynd av fundinum.

S. H.

P. S. Hvi hava blaðini onga frásøgn havt frá fundinum? Tosa tey kanska somu sak sum Sjónvarp Føroya, nevnliga núverandi makt-havaranna?

Tok útvarpið ikki eisini fundin upp, og hvar blivur tað av?

Stjóramálið — ein onnur áskoðan

Tann ósandi skrivningin, sum tók seg upp í sambandi við uppsøgn Hjartar Pálssonar í Norðurlandahúsinum, er eftir minari meting á skeivari leið, og nú hon tykist at breiða seg eisini til útlendsk blóð, fari eg at leggja skinn til eina áskoðan, sum gongur imóti henni, sum man vera hin almenna.

Samhugin við Hirti Pálsyni er eyðsýnligur og eyðskildur, men mær tykir, at ann í ov stóran mun gevur seg til kennar í grundleysari útspilling, sum ikki er onki átøk teirri óhugnaliga persónsjagstran, sum seinastu árin hevur kastað ljótan skugga yvir okkara blaðskrivning.

Ein syndabukkurin, sum hevur fingið mangt og hvat skotið í skógvarnar, er fyrrverandi stjórnin Steen Cold. At tað, ið hvussu er, litið hald er í, at her skal vera talan um »stórdanska« trongd at knúsa ein íslending, haldi eg meg kunna vísa við tveimum dønum:

1) Tá ið fyrireikingar vórðu gjordar til upplating av Norðurlandahúsinum, var tørvur á solo-sangara til kantatuna. »Jamen, ham skal vi da have fra Island«, helt S. Cold beinanvegin fyrri. Vit royndu at fáa samband tann vegin, men tað gekk so striltið, at vit so vendu okkum til Noregs. Men tá allar avtalur vóru gjordar við operasangara úr Oslo, koma boð úr Íslandi, at ongin minni enn navnframi Guðmundur Jónas-

son nú var fúsir at koma. Har var onki við at gera, norðmaðurin mátti fáa onkra umberandi søgu, so at vit kundu fáa okkara íslending.

2) Ein dagin eg var orindi uppi í Norðurlandahúsinum, var solitið um Steen Cold, sum annars altíð tóktist so fródligur. Jú, hann hevði beint tá fingið álvarsliga abreiðslu um, at hann alt ov týðuliga helt seg til vinstravenda Íslands-vinarliga bólkini í okkara mentunarheimi (»tað var ikki hansara sak soleiðis at birta upp undir »lærivelses-tendenserne«). Øll hava vit okkurt at seta fingrar á, men um tað var nakar, sum ynskti gott íslendskt-føroyska mentunarlígt samstarv, so var tað Steen Cold.

Føroyski stýrismurin D. P. Danielsen hevur eisini fingið sitt. Hvørjar sømdir tú í aðrarmátar kundi fáa frá honum sum landsstýrismanni í mentamáli, so var hann ið hvussu er, altíð sera positivur, um tú komst við onkrum, sum hevði við ættarfólki vestan hav at gera. Mær vitandi var tað júst hann, sum legði stór-an dent á at fáa íslending í stjórasessin eftir Steen Cold. Og so skal hann saman við harra Cold og Ásu Justinussen frammanundan hava lagt upp ráð at gera arbeiðs-umstøðurnar hjá nýsetta íslenska stjóranum ómøguligar! Og við í hesari ráðagerð, hvørs endamálið skuldi vera við slíkum lokabrogdum at

fáa sett Ásu sum fyrsta stjóra, skal eisini sjálvur formaðurin í stýrinum Jan Stjernstedt hava verið, hesin síðiligi mentamáðurin, sum stór spekt stendur um ikki bert í heimlandinum Svøríki. Eg fari rættiliga skeivur, um ikki hendan skrivning er heilt veruleikafjar og tí niðan fyrri sømiligt mark.

Og hvør er so endaliga offrið fyrri hesari dálkandi skrivning, sum nú tykist at festa í inni á norðurlenska meginlandinum (íslendingar hava mær vitandi so at siga tagt hetta harmiliga mál burtur)? Jú, tað eru vit øll somul, sum annars við Norðurlandahúsinum hava fingið ein mentunarmið-depil, sum helst ongin onnur tjóð eigur makan til.

Ólavur Hátún

Kunngerð

Tað verður her gjørt kunnugt at figgjarætlan Tórshavnar Havn fyrri 1985/86 liggur alment frammi til kunningar á býráðsskrivstovu í døgnum 6. juni-24. juni 1985.

Tórshavnar býráð, 6. juni 1985